

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

De gemeenteraad van Deventer
t.a.v. de rekenkamer

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

DEV-BLD/2023-573
kenmerk

RKC 2023 – 1
uw referentie

12 juni 2023
datum

M.B. van Dalen
contactpersoon

Reactie Onderzoeksrapport cultuuraanbod/beleid Deventer
onderwerp

Geachte leden van de rekenkamer,

Hierbij ontvangt u onze reactie op uw brief van 23 mei jl. behorende bij de nota van bevindingen 'Cultuuraanbod en cultuurbeleid gemeente Deventer' (maart 2023).

Het college heeft met belangstelling kennisgenomen van de inhoud van dit rapport. Voordat we op uw conclusies en aanbevelingen ingaan, spreken wij graag onze dank uit voor het rapport en de inzichten die het ons biedt. In de ontwikkeling van het cultuurbeleid van Deventer, is dit een waardevolle bouwsteen. In aanloop naar een nieuwe Cultuurvisie 2025-2028 doen wij hier graag ons voordeel mee. Vanuit de portefeuille Cultuur zullen wij de rekenkameronderzoekers uitnodigen voor een verdiepend overleg over onderzoeksmethode en uitkomsten.

Hieronder geven wij allereerst een algemene reactie op het rapport. Daarna gaan wij in op uw conclusies en aanbevelingen. Wij geven aan welke conclusie en aanbevelingen worden gedeeld en een motivering als conclusies en aanbevelingen niet worden gedeeld.

Algemeen

Voor ons gemeentebestuur was een meerjarige Cultuurvisie een nieuw beleidsinstrument, waarmee we in 2019 van start zijn gegaan. Bij de raadsbehandeling is stevig bijgestuurd met een reeks moties en amendementen. Lopende de uitwerking hiervan richting het Uitvoeringsprogramma, kwamen we voor grote uitdagingen te staan. Publieksbereik en samenwerking, kernpunten van de Cultuurvisie, waren door corona niet vanzelfsprekend vorm te geven. Het waren roerige tijden voor het culturele domein. Het college is blij met de erkenning dat adequaat beleid is gevoerd om de coronaschade te beperken.

De huidige Cultuurvisie en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma zijn de eerste stappen geweest in het vormgeven van de cultuurbeleidscyclus in de gemeente Deventer. Zoals de rekenkamer ook constateert: we zijn er nog niet. Ons college heeft al een aantal bouwstenen voor de doorontwikkeling van het cultuurbeleid gelegd: de *midterm review* van het Uitvoeringsprogramma (eind 2022), een evaluatie van de nieuwe Programmaregeling Cultuur en de adviesraden, en een herhaling van het gemeentelijk Cultuurparticipatieonderzoek (beide 2023). Het onderzoeksrapport van de rekenkamer biedt hierop een welkome aanvulling. Een nadere beschouwing van de uitkomsten nemen wij mee in het proces richting nieuwe Cultuurvisie 2025-2028 (start najaar 2023).

Conclusies

Het college onderschrijft de conclusies van de rekenkamer, met de volgende opmerkingen.

Als belangrijke aandachtspunten in het cultuurbeleid benoemt de rekenkamer de beide vastgoeddossiers podiumkunsten, het volume van culturele broedplaatsen en ateliers, en de inclusiviteit van het cultuuraanbod (conclusie 1). Deze aandachtspunten hebben nadrukkelijk een plek in ons Bestuursakkoord 2022-2026 en in de uitvoering daarvan.

De rekenkamer concludeert dat de cultuurlasten in onze gemeente relatief hoog zijn, met name vanwege investeringen in vastgoed (conclusie 2). In de aanstaande besluitvorming over de beide vastgoeddossiers podiumkunsten zal het college dit aandachtspunt meenemen, in relatie tot de cultuursector als geheel. Zoals gesteld in de *midterm review* hebben zich nieuwe uitdagingen aangediend, zoals prijsstijgingen en druk op de vastgoedmarkt. Op de huisvesting en uitgaven van culturele instellingen, makers en amateurs is dit van invloed.

Samen met de raad zullen wij erop toezien dat onze ambities voor de toekomst - voor bewoners, bezoekers, makers en ondernemers - het startpunt zijn van de nieuwe Cultuurvisie 2025-2028 (conclusie 3). Zoals vermeld, ontvangt de raad medio 2023 een voorstel hoe wij dit proces willen vormgeven. Een integrale aanpak (conclusie 4), publieksonderzoek (conclusie 6) en uitwerking van de regionale positionering (conclusie 7) zullen hier onderdeel van zijn. Zodat de raad in positie komt de eigen rollen te vervullen (conclusie 8), waarbij ons college voor de uitvoering aan zet is.

Vanuit de portefeuille Cultuur gaan wij graag in verdiepend overleg met de rekenkameronderzoekers over de benchmarking van de gemeentelijke cultuurlasten en hoe deze te duiden. Uiteraard staat het de rekenkamer vrij nader MKBA-onderzoek te laten doen (conclusie 5). Ons college blijft bij het standpunt zoals verwoord in het Uitvoeringsprogramma: uit landelijk onderzoek is meer dan voldoende gebleken dat kunst, cultuur en erfgoed de subsidielasten ruimschoots terugverdienen in maatschappelijke waarden en opbrengsten. Niet voor niets, is in ons Bestuursakkoord een uitgebreide paragraaf aan het cultuurdomein gewijd.

Aanbevelingen

Het college neemt de nadere beschouwing en verwerking van de aanbevelingen mee in het proces richting nieuwe Cultuurvisie 2025-2028 (start najaar 2023). Het pleidooi van de rekenkamer voor MKBA-onderzoek op projectniveau, neemt het college niet over. De rekenkamer geeft aan dat dergelijk onderzoek de zachte waarden van cultuur in beeld kan brengen en de politieke discussie tot de kern kan brengen op basis van feiten. Voorbeelden uit andere gemeenten geven ons college echter een ander beeld. Citaat uit een recent [MKBA-onderzoek](#) naar verschillende podiumlocaties in Groningen: *“Niet alle baten zijn in euro’s uit drukken. De bijdrage van een groter muziekcentrum aan (het netto effect op) talentontwikkeling, sociale cohesie, educatie of de intrinsieke waarde van cultuur, laat zich moeilijk inschatten en waarderen (...) Op de kosten na, betreft een groot deel van de verschillen zachtere effecten, waarvan de omvang niet goed in te schatten is.”* Duidelijk is dat ondanks de belofte van deze onderzoeksmethode, hier niet de gewenste feitelijkheid rond de zachte waarden van cultuur is opgeleverd. Een hulpmiddel om de maatschappelijke baten op projectniveau objectief te meten, biedt het kennelijk niet. Volgens het college staat buiten kijf dat cultuur bewezen maatschappelijke waarde heeft en is het financiële kader een politieke afweging.

Tenslotte

Het rekenkameronderzoek, samen met de resultaten van de geplande onderzoeken zoals in deze brief benoemd, zullen de aanpak en richting bepalen van het nieuw te formuleren cultuurbeleid 2025-2028. Het college bericht middels een raadsmededeling medio 2023 over dit proces en de participatie van de raad hierin.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König